

Hivatalosak vagy választottak ?

Máté 221—14.

Sokszor reánk nehezedik a hivatás tudat bizonytalanságának sok nemes lelki hatást megbénító keserű érzése. Hogy „hivatalosak” vagyunk afelől nincs éppen kétségünk, mert nemcsak diplomát (és hányan „jeles“-t) kaptunk, hanem gyakorta még az emberi hatalmasságoktól is meleg rokonszenv és kitüntető kegy segít megbizonyosítani, hogy csakugyan szükség(?) van reánk — Isten országa számára. Azonban még ez a kedvező körülmény sem tudja elnémitani teljesen azt a titkos szemrehányást előidéző kérdést: vajjon csakugyan *választottak* is vagyunk? Mint hivatalosoknak, bizony nekünk is sok az elfoglaltságunk — sok más egyéb dologgal — vagy a szántóföldre kell mennünk, vagy a kereskedésbe (szövetkezet- és a sok „társadalmi” gyűlésbe), ha pedig kiváltságosabb a helyzetünk akkor a „művészet” berkeibe csatangolunk. Mindezek dacára, mégis, mivel nekünk kenyérkereset és a világban szélesen kiterülő ambíció — is a vallás, figyelniünk kell Isten hívó szavára és foglalkoznunk kell az Ő Igéjével. Csoda-e, ha ilyen körülmények között sáfarkodásunk és életünk legmagasztosabb pillanataiban mi is menyegzői ruha nélkül állunk meg Isten előtt?!

Tulajdonképen miért is kellett az evangéliumi barátunknak menyegzői ruha? Az egészen világos előttünk, hogy vannak emberek, akikkel szemben nem viselkedhetünk egészen egyéni tetszésünk szerint, legalább is nem súlyos következmények nélkül. Mennyivel inkább feltétlen követelmény ez Istennel szemben, hol minden állásfoglalás tulajdonképen egy programot jelent: vagy Vele, vagy Ellene! Sajnos, de gyakori eset, mikor még magunk sem vagyunk tisztában azzal, hogy milyen végzetesen rettentő dolog az Isten ellenes magatartás!

A királyi udvarban mennyegzői ruha nélkül megjelent ember, magábanvéve bizonyára sem jobb, sem rosszabb nem volt a többi társánál, de hiányzott nála az emberi léleknek egy lényeges vonása: az *érzék* annak belátására és felismerésére, hogy a királyi udvar mindenkivel szemben érvényes követelményeinek magát alá kell vetnie. A személyes viszony tudattartalma volt fogyatékos. Az sem lehetetlen, hogy csupán dacos ellenkezés kifejezése akart lenni ünneplőruha nélküli megjelenése, avagy a tényekkel nem számoló balgaság megérzékítése azonban mint hasonlat — példázat reánk nézve is találó, mert élesen rávilágít az Istennel való közösségünknek részünkről annyira szembeszökő egyoldalúságára. Mi sem törődünk eléggé komolyan az örökkévaló Istennel. Még mindig sokkal inkább fogalomnak — a „combinatív elmemunka“ kigondoltságának, vagy „fántázia kép“-nek nézzük, olybá tekintjük „mintha Atyánk“ volna és nem élő, személyes szent Valóság számunkra. Megelégszünk a fántázia és az értelem száraz és sokszor illuziórus adataival, talán azért, mert rettegünk Isten kemény valóságának mindennapi gyarló életünkben felvillanó fényétől.

Igaz, Isten jelenvalósága félelmes tudat a bűneiben tessedő és önmagának létszelgő emberre nézve „Oldd le a te saruidat lábaidról“ hangzik Mózes felé, aki szintén rettegve és remegve közeledik a Szentségeshez.

A választottság bizonyossága az Istennel való személyes viszonyunknak életünkben mutatkozó tartalmából ismerhető meg Istennel pedig valójában csak az Ő Igéjén keresztül érintkezhetünk. Azon dől el tehát a választottság kérdése, hogy Isten Igéjével szemben milyen a mi magatartásunk? Az élet azt tanítja, hogy lassankint belőlünk is legföljebb rutinrozott iparosok lesznek, kiknek kezében a Szentírás eszköz csupán, ennél fogva aztán az Isten Igéjét mint objectumot nézzük, amit lexikonokkal, kommentárokkal és „saját“ gondolatainkkal kelen-dővé csiszolunk.. (Ihmels.) Azonban a mily mértékben megfordítottá lesz ez a helyzet, hogy mi leszünk az objectumok és az Isten igéje a subjectum, hogy az Igében személyesen találkozunk az élő Istennel, aki igéje által *minket személyesen megragad és magához kapcsol*, oly mértékben lesz kétségte-lenné a választottság.

A választottságra, igaz, maga az Isten méltat minket. Ő az, aki minket magunkra eszméltet, Ő az, aki a megváltás és meg-

békéltetés tényét megéreztetni szívünkben, Ő cselekszi meg, hogy a Golgota a kereszttel jelenvaló legyen számunkra, hogy kijelentése nem csupán a multból szóljon hozzánk, hanem jelen idejüvé váljék s a mi életünk konkrét viszonyai közé szövődjék, mint büntetés, vigasztalás, útbaigazítás, megnyugtatás, erő, bizalom, hogy mindenek Tőle, Átala és az Ő dicsőségére vannak — így a mi életünk is. Az Ő lelke munkál bennünk, mikor meggyőződünk gyarló, bűnös voltunkról, mikor megvilágosodik értelmünk az Ő dolgai megértésére és megújul akaratumk, a Krisztusnak elfogadására. A Szentlélek pedig az evangelium által hat az emberi szívben (Heidelb. k. 21. §.), de csak abban az esetben, ha az Igével szemben zarándoki komolyságot öltünk magunkra és nemcsak alkalmas eszközt keresünk Benne külső sikereinkhez, hanem mindenek felett alázatos és gyakori imádsággal a lelkünket megüresítjük az Ige számára, hogy aztán annak erejével és szépségével ékesek lehessünk. Hogyan hat *reánk*, mi módon munkál *bennünk* az Ige; ez a választottság mértéke!

Dr. Mezey Mihály.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Élet és munka.

A HIT ÁLTAL VALÓ MEGIGAZULÁSRÓL.

(Efez. 2 : 8, 9.

Oh mely boldog az oly ember eltében
Akit az Isten bévett kegyelmében.
Sok vétkeiről elfelejtkezett,
Bűnös fejének megkegyelmezett.
Boldog az s lehet teljes bizodalma,
Kinek a Krisztus paizsa s oltalma ;
Mert nem árt annak a bűn s a halál,
Bátor a törvény ellene fennáll.

A törvény súlyát, hogy kezdém vizsgálni,
Erőm mivoltát azon megpróbálni :
Azonnal lelkem jaj, elrémüle,
Testem és vérem bennem meghüle :
Mert tudom nyilván, mely nagy gyarlóságom,
Oh mely számtalan bűnöm s adóságom.
Ha törvény szerint bán az Úr velem
Soha sem fordul napra éjjelem.

De hogy szememet emelém végtére
Az én Uramnak elégtételére,
Érdemét hittel hozzám kapcsoltam :
Legottan lelkemben megújultam ;
Mert igazsága reám kiterjedett,
Melyért a nagy Úr nekem megengedett.
A törvény átkát rólam elvevé
Nagy kegyelmének tőn részesévé.

Hát benned vagyon minden bizodalmam,
Oh áldott Jézus! paizsom s oltalmam
Tudom, vétkeim sokak és nagyok,
Magamban féreg, por s hamu vagyok :
De Te kedves vagy Uram, az Istennél
Érdemed drágább előtte mindennél,
Ha igazságod pártomat fogja,
Sohasem leszek a halál foglya.

Azért hitemmel tehozzád elmégyek,
Nem, hogy érette bért kívánjak s végyek ;
Mert tudom, Istennek ajándéka :
Hát szívemnek ez teljes szándéka,
Hogy érdemedet elfoghassam ezzel,
Mint drága jóra kinyujtatott kézzel,
És megmutassa együgyűségem,
Hogy benned légyen én reménységem.

De mivel gyarló szolgád e hűségben,
Te ki lakozol odafenn az égben,
Küldd el Lelkedet hogy vezéreljen,
Tanítson, hozzád menni mint kelljen,
Oh ne hagyj Uram! ne hagyj el engemet,
Oltalmazd hiven én gyarló fejemet :
Hogy holtom után hozzád mehessek,
Az igazak közt bő részt vehessek.

Az 1776-iki erdélyi Énekeskönyvből „A Hitnek ágazatai Szerént való Ditséretek“ közül. A XXXII. zsolt. nótájára.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lelki kockázatok a külmisziói munkában.

Kevés prédikációról tud a világ, mely akkora eredményt ért volna el, mint az, melyet egy egyszerű foltozó varga tartott Anglia egy falusi templomában 1792 május 31-én. A műhelyében ennek az embernek állandóan ott függött egy világtérkép és mikor egyszer ez az egyszerű munkásember, Carey Vilmos, épen erre a térképre feltekintett, nagy gondolat ötlött az eszébe. Milyen óriási dolog volna, ha minden földrészzen lakó emberek egyformán megismerhetnék a Krisztusról és az ő szeretetéről szóló evangéliumot! Különös és meglepő látomás volt ez a világ nyomorusága felől, — abban a korszakban az egyház álmos és fáslut volt, de tetszett Istennek, hogy felébressze szunynyadásából s egyszerre felhangzott a történelem harangjának szava áthatóan és sürgetőleg, szolgálatra hiva az egyházat; s ebben a nevezetes órában e harang kötele a Carey Vilmos kezében volt.

Eljött a nap, mikor neki kellett prédikálnia; a textust Ézsaiás 54: 2, 3. verséből vette: „Szélesítsd ki sátorod helyét . . . ne tiltsd meg; nyujts meg köteleidet, erősítsd meg szegeidet. Mert mind jobb, mind bálkézre kiterjedsz;” — beszéde két főrészre oszlott. Nagy dolgokat kell várunk az Úrtól, nagy dolgokat kell tennünk az Urért. Beszédének és sürgetésének eredménye gyanánt abban az évben megalakult az első Protestáns Misziói Társaság Nagybrittaniában s 1793-ban maga Carey ment ki Indiába, mint az első britt miszionárius, akit a Brit Misziói Társaság küldött ki a pogányok térítésére.

Ha valaki ismeri a Skót Presbiteriánus Egyház mai misziói munkáját, nehéz elképzelni, hogy volt egy idő, mikor, 1796-ban, négy évvel az előbb említett emlékezetes prédikáció elhangzása után, a Presb. Egyház zsinatán volt egy tekintélyes tömege a lelkészeknek és világiaknak, akik azon a véleményen voltak, hogy az Evangéliumnak a műveletlen és pogány népek közötti terjesztésére vonatkozó gondolat teljesen képtelen. Csak mikor az agg dr. Erskine a Bibliából magából olvasta fel Jézus nagy parancsolatát: „Elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket” (Márk 16: 15), akkor történt, hogy némelyek a zsinat tagjai közül mintha megértették volna, hogy az olyan egyház, mely nem misziói, hűtlenné vált Annak a Mesternek egyik fő parancsolatához, Akit követni akar.

A Skót Egyesült Szabad Egyház zsinata évente mindig kb. tíz napig gyűlésezik egy olyan teremben, mely a zsinat tagjain kívül még egy sereg embernek tud helyet adni. de a zsinat egyellen tárgya sem kelt olyan osztatlan érdeklődést, mint a „Külmissziói Est”. E nap estéjén minden hely el van foglalva a közönségnek fenntartott helyeken már a gyűlés megnyitása előtt és a terem melletti nagy templom is tel van zsumfolva, Nem csoda, mert itt vannak ekkor a Krisztus követéségében járók az egyház missziói területeiről, melyek a Föld minden részén található és beszélhetnek a Királyok Királyának csodálatos hadjáratáról, — hadjáratról, melyet nem fegyverekkel, hanem a szeretet és szelidség lelkével vezetnek Ezek a misszionáriusok mindnyájan azért jöttek, mert valami csodálatos, lelkesítő, izgalmas történetet tud mindegyik: az egyik arról beszél, hogyan terjed a Krisztus evangéliuma Kinában, mert még ezen a földön is, mely jelenleg forrongó és nacionalista mozgalmak által felizgatott, halad az Isten országának munkája, s még ha az európai misszionáriusokat megakadályozzák is, van már Kinában sok hűséges benszülött követője Krisztusnak, akik tudják, hogy hazájuknak leginkább a keresztyénség világoosságára van szüksége. A jelen idők aggodalmi és nehézségei az oitani keresztyéneket közelebb vonták egymáshoz egy elevenebb vallásos életbe és határozottabb törekvésre afelé, hogy másokat is megismertessenek a keresztyénséggel. Afrika képviselői között Ugyenilyen alkalommal mindig van egy benszülött lelkész is, aki angol nyelven szól a gyűlekezethez. Ez a lelkész már 35 éve szolgál. Egy másik misszionárius szól a 100 évvel ezelőtti állapotokról, mikor az első misszionárius jött arra a helyre s elmondja, hogy milyen a helyzet ma, hogy ma ott virágzó egyház van 24 benszülött lelkésszel és 24.000 hívővel. Vagy egy orvos-missionárius beszél arról, hogyan ismeri meg Középafrika népe a szeretet evangéliumát az egyház szolgálóinak gyógyító munkája által. Livingstoniában, mely országrész nevét a híres fáradhatatlan felfedezőről és misszionáriusról kapta, aki első ízben járta be ezeket a vad és veszedelmes vidékeket, de akit biztatott az Úr intése: „Imé én veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig”, ma már nagy és erős ref. egyház van. Ötven évvel ezelőtt még ott senki sem ismerte és követte Jézust. A nép egy nagy rémület árnyéka alatt élt, a halottakat jámadva, a babona és varázslás áldozatai gyanánt. Ma a Livingstonia területén levő misszióban 61.000 lelket számláló egyház van.

És India? — jellemző egy nagy vallásos vezetőjük véleménye: „Az, akinek legtöbbet köszönhetek s akinek India legtöbbet köszönhet, Valaki, aki sohasem járt Indiában — Jézus Krisztus”. Így gondolkozik Mahatma Ghandi s véleményét sokan osztják azok közül, akik ma India gondolkozását vezetik. Madrasban, Calcuttában, Bombayban és Nagpurban India ifju-

sága a keresztyén tanítók hatása alatt áll és tömegesen iratkozik be a missziói iskolákba. Csaknem 3000 embert képeznek ezekben az iskolákban — kétségtelenül nem sok, ha az ember azt számolja, mennyi diák lehet ezen az óriás földön együttvéve, — de ezek sorából kerülnek ki a jövő politikusai, jogászai, tanárai, orvosai és üzletemberei s bár sok közülök nem bevallottan keresztyén, mégis sokat felszívtak a keresztyén hitből s ma hajlandók elismerni Ghandival, hogy India reménysége Jézus és az Ő tanítása. India asszonyainak pedig új világosságot és új reménységet hozott a Krisztus evangéliuma.

Ilyen jelentéseket lehet hallani minden évben a misszionáriusoktól, amint a különböző helyekről összegyűlnek s való igaz: a Skót Egyesült Szabad Egyház kiszélesítette sátorahelyét, kinyújtotta köteleit s megerősítette szegeit s ma ez az egyház, melynek 536.407 urvacsorával élő tagja van (1455 gyülekezetben) a külső misszió területén 621 misszionáriust tart fenn, nem is számítva a benszülött lelkészeket az egyes missziói területeken. Az egyház anyagi erejét csakis tagjai önkéntes adományai teszik és az évek múlásával a külmissziói érdeklődés szemelláthatólag erősödik. Az utolsó 20 évben e növekedés lényeges volt, mert az egyház bevétele önkéntes adományokból a külmisszió céljaira míg 1900-ban 116 000 fontot (kb. 116 millió lejt) tett ki, 1925-ben meghaladta a 200.000 fontot (200 millió lejt).

Nagyon kevés azt gondolni, hogy maguk a benszülöttek nem ismerik el a ker. egyház munkájának fontosságát, sőt ellenkezőleg, mikor keresztyének lesznek olyan önfeláldozást tapasztanak a Krisztus ügyéért, mely maga elégséges, hogy munkára hívjon fel egyházakat. 1925-ben a különböző missziói területeken az Egyesült Skót Szabad Egyházhoz tartozott 109.495 urvacsorával élő benszülött egyháztag, a gyermekekkel együtt 286.669 lélek. Ezek ugyanezen évben adakozásból összeadtak 258.000 fontot (258 millió lejt).

E számok maguk is sokat mondanak, de még többet jelent az, amit nem lehet számszerűleg kimutatni s ami a misszió igazi eredménye: a megmentett lelkek, növekvő műveltség, a szolgálat lelkének felébredése, nagyobb gazdasági jólét, társadalmi fejlődés, béke és biztonság.

Vannak, akik azt hiszik, hogy ha a figyelmet a külmissziói munkára irányítjuk, maga az itthoni egyház és annak gyülekezetei és intézményei szenvedik meg. Ez nagy tévedés! Mihelyt a külső misszió iránti érdeklődés és az azért való munka egy gyülekezetbe vagy egyházba belépett és ott érvényesülni kezd, annak egész lelki atmoszférája megerősödik s az egyház minden munkája egyszerre haladni kezd. Ha egy gyülekezet csak magára gondol, csak a maga otthoni szükségére, az az egyház elveszti azokat az áldásokat, melyeket Isten ebben a munkában készített számára. nem vár nagy dol-

gokat Istentől és nem merészel érette nagyokat s következőleg élete elszűkül, megerőtlenedik s elveszti terjedőképességét.

„Szélesítsd ki sátorod helyét, nyujtsd meg köteleidet s erősítsd meg szegeidet“ — olyan parancsolat és tanács, melyet érdemes megfontolni és követni s ha egy egyház ezt a felhívást követte, mint követte a Skót Presbiteriánus Egyház és más egyházak is, bizonyosan eljön az idő, mikor az az egyház, mely ennek engedelmeskedett, eddig soha nem reményl és nem várt áldásokban fog részesülni.

Chisholm F. Róbert.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A keresztyén élet és a kulturális élet.

3. A keresztyén élet és a kulturális élet közötti viszony tisztázását egyenesen az a végzetes körülmény akadályozta meg, hogy a keresztyén élet két mértékadó fóruma: az egyház és a teológia a keresztyén élet kérdéseit és feltételeit csaknem kizárólagosan az immánens-emberi oldalra váltották át, tehát ugyanarra az oldalra, amelyen a kulturális élet is mozgolt és hatott, úgy, hogy egészen a mi napjainkig a keresztyénség a kulturában kereste magát és viszont az uralkodó ideálistikus kultúra a saját intencióit és tendenciáit a keresztyénségben vélte feltalálni. A keresztyén élet és a kulturális élet viszonyának ez a megoldása azáltal vált lehetségessé, hogy a kettő közötti határvonalat megszüntették azzal, hogy önkényesen hol egyik, hol a másik életirányt helyezték át kölcsönösen a saját mezőjükből mindig az ellenkező mezőbe. *Pedig a keresztyén élet kizárólag csak az isteni kijelentés által lehetséges, a kulturális élet pedig csak a humanitás jelentkezése lehet. A kijelentés semmiképpen sem helyezhető át a humanitás határai közé, a humanitás pedig merőben idegen a kijelentés szférájában. A kijelentés abszolút érvényű, a humanitás minden tünetkezése idői és változó. Azonban bármennyire is ellentmondó két valóság: a kijelentés és a humanitás, mégis a kijelentés mérhetetlen nagysága és hatalma mindenkifelett képes áttörni a határt és kiáradni a humanitás világára. Amilyen természetes és magátólértelődő, hogy a kijelentés nem fér el a humanitás szférájában, nemcsak kvantitatív nagysága, hanem főleg merőben másvolta, kvalitatív valósága következtében, éppen olyan természetes és magátólértelődő, hogy a humanitás viszont — a hit által — a kijelentés részesévé lehet. A keresztyén élet és a kulturális élet ennél fogva csak az ugyanazon kijelentésben való részesülés által lehetséges. Ez a megállapításunk pedig tovább azt involválja, hogy a kulturális élet tehát csak a keresztyén élet nyilatkozata lehet.*

Aki azonban a kérdés mélyére néz, annak meg kell éreznie, hogy ezekkel a megállapításainkkal még nem jutottunk túl a punctum saliens-en, sőt úgy látszik, hogy megoldásunk utja még mindig a régi; ellenkező értelmű valóságok áttétele egyik oldalról a másikra. Aki így ítéli meg fejtegetéseinket, azt arra figyelmezteljük, hogy kétségtelenül a humanitás

alapján fundált kulturális életet a kijelentés alapján fundált keresztény élet részesévé tettük, azonban nem a megalkuvás, vagy az engedmény árán, hanem *annál a letagadhatatlan tény-nél fogva, hogy az Isten kijelentésének van hatalma és ereje arra, hogy áttörje a humanitás merőben más mezőbe eső határvonalát s a maga részesévé tegye azt, de hozzá kell tennünk azonnal azt is, hogy ezáltal nem szünteti meg a humanitás sajátos természetét, sőt azt eredeti, sajátos mivoltában akarja helyreállítani.* A kijelentésnek pedig a humanitás irányába épen úgy nincs más útja, mint ahogy az eredeti, sajátos humanitás helyreállításának nincs más módja, mint egyedül a Jézus Krisztus és az Ő váltság-munkája. A keresztény élet és a kulturális élet egységének egyedüli feltétele: a Jézus Krisztus. Csak az a kulturális élet nem párhuzamosan haladó a keresztény élettel, hanem egységbe olvadó, amelyiknek folytonos táplálója és megújítója: a Jézus Krisztus. Csak annak a kulturális életnek lehetséges a fenntartás nélkül való szolgálata, amelyik a Jézus Krisztusban adott kijelentés örök napjának fénye, melege és világossága alatt áll. És ki kell mondanunk, hogy csak az a kulturális élet lehet egyetemes érvényű és minden pártkülönítéstől ment, amelyik szakadatlanul a Jézus Krisztus szellemi befolyása alatt áll mert, ha a kulturális élet szellemi élet, akkor a mi megállapításunk igazságát különösen igazolja az a ténylegesség, hogy a szellemi életnek csak egyetlen expediense van: az Ige, mint a kijelentés kizárólagos hordozója.

Az így felfogott kulturális élet merőben más arculatot mutat, mint minden eddigi felfogása annak. Fent jelzett felfogásunk értelmében a kulturális élet elveszithetetlen alapját: a humanitás képezi és pedig az időben determinált humanitás. A mi felfogásunk szerint a *mi kulturális életünk problémája: az időben meghatározott legsajátosabb szellemi ekzisztenciánk feladatainak adott idői megoldásában rejlik.* Ezek a feladatok az idővel változnak, új és új megoldásokat igényelnek a kulturális élet minden terén, ennél fogva a kulturális életnek folytonosan megújulónak kell lennie és pedig a keresztény életben nyert örökkévaló és abszolút érvényű megoldásokból kisugárzó fényesség és világosság által. Amiképpen a kijelentés sohasem általánosságok homályában él és nyilatkozik, hanem mindig konkrét életviszonyokon keresztül szól hozzánk, épen úgy a kijelentésben részes kulturális életnek is mindig egyéninek kell lennie, tehát nem általános „ideák” vezetése alatt, általános emberi kategóriákban kell kibontakoznia, hanem az Igenek a népi, nemzeti, történelmi adottságokon keresztül kell fejlenie, alakulnia, nőnie és virágoznia.

Minden olyan kultúra, amely általános „ideák” vezetése alatt áll, legyenek ezek az ideák, akár spekulatív, akár beképzelt általános emberi, társadalmi, vagy pszichológiai, vagy sors ideák, mind csak arra jók, hogy elszakítsanak attól a népi,

nemzeti, szellemi sajátosságok prolongációi által átszőtt földtől, amelyre nézve szól az Isten parancsa: „Szaporodjatok, sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá . . .” A civilizáció által elmechanizált, élettelen géppé, nyomorult nagyvárosi nomáddá, kollektív népi és nemzeti énjétől elszakított embernek szól ma ismét a kijelentésen át ez az Ige. A modern civilizáció háttérbe szorította a keresztyén kulturális élet sok lehetőségét s kitermelt saját magából egy csenevész kulturát, amely nem egyéb, mint a civilizáció terebélyéből táplálkozó fagyöngy, amelynek semmi köze semmiféle népi és nemzeti szellemiséghez. Ez a csenevész kultura, ez az alkultura csak halálraméltó s csak halálhozó. Aminthogy elmúlt évezredek minden népi és nemzeti kulturájában csak annyi az érték s csak az az érték, ami az Istennek a Jézus Krisztusban adott kijelentésére áhitozott, vágyott, sovárgott s amelyekből ez a sovárgás sóhajt felénk, épenúgy az elkövetkező idők kulturája előtt is csak akkor van életlehetőség, ha részesévé válik ennek a kijelentésnek. Kulturális életünk jövője keresztyén életünk erejétől és belső győzelmétől függ!

T. S.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Kálvinista világ. Kálvinista egyháztársadalmi folyóirat. Az *Út* melléklete. Szerkeszti: Maksay Albert. Előfizetési ára 120 leu.

E lap megjelenése külön megemlékezést igényel a mi lapunk részéről is, mert vele egy olyan kezdeményezés öltött testet, melynek szükségét régóta érezzük egyházunkban. A lelkészek számára lapunkkal együtt más folyóiratok már régóta igyekeznek nyújtani azt, ami munkájukhoz és az egyház életében való részvételükhöz szükséges. Egyházunk világi tagjai ezzel szemben sokszor tájékozatlanul állottak egyházunk kérdései előtt, mert nem volt olyan organum, mely nekik ezeket hozzáférhetőkké tette volna. Egyházkerületünk hivatalos lapja épen hivatalos jellegénél fogva inkább a lelkészeket tartotta szem előtt, s így csak a napilapok hasábjai voltak azok, melyeken nagy elvételre, ha más aktualitások, sokszor egy szenzációs gyilkosság stb. ki nem szorították, hely jutott egyházunk ügyeinek is, s még így sem az a hely és olyan terjedelemben, melyre igényünk lett volna.

A mai időkben, egyházunk megújulásának nagy erőfeszítései között kétszeresen fontos, hogy ilyen organummal rendelkezünk. Azoknak a munkáknak, melyek ma megindultak, vagy meg kell hogy induljanak, s melyek alapelve épen az, hogy az anyaszentegyház minden tagjának egyforma érdeklődéssel kell annak munkái felé fordulnia, nem szabad semmiképen elzárkózni attól, hogy az egyház világi tagjai azokat megismerjék, véleményüket megmondják, részvételükkel melléjük álljanak és támogassák azokat. Különben minden megújulás megint, mint sokszor és sok esetben, valami mondvacsinált, felülről irányított mozgalommá válnék és nem lenne az egész egyház megújulásává.

A lap szerkesztése irányáról Maksay Albert által adott program már az első számban rámutat arra, hogy mi a célja a lapnak. Mint az első s ámból látható, egyházunk intelligensebb világi tagjaihoz akar szólani, határozott hangon, öntuda-

tos kálvinista világnézet alapján. A vezércikket, mely kálvini világunk elfeledett értékeire figyelmeztet, dr. Tavaszy Sándor írta, ugyancsak az ő tollából olvashatunk „A kálvinista világnézet alapkérdései” felől, míg a második cikk „A megújuló anyaszentegyház” címen azokat a kérdéseket kutatja, melyek egyházunkban reformra szorulnak. A Hírek között a leánygimnázium megnyitásáról, Hegedüs Loránt v. magyar miniszter beszédéről, a makói városházán elhelyezett Bibliáról vannak cikkek, ezenkívül Világszemle és Irodalom és művészet rovata egészíti ki a lapot.

A folyóiratot, melynek hivatása lesz a kálvinizmus üzenetét világi tagjainkhoz elvinni, ajánljuk lelkésztársaink figyelmébe terjesztésre.

Macfarland S. Charles. *Die internationalen Christlichen Bewegungen. Amerikanisch gesehen.* Übersetzt von D. Adolf Keller. Furcht-Verlag. Berlin. 1925.

Ez a könyv azokról a világmozgalmakról szól, melyekről ma annyi szó esik egyházi és világi sajtóban egyaránt. Ma a világmozgalmak korát éljük és ez a tény egyáltalában nem közömbös reánk nézve sem, akik, ha tevőleges részt nem is vehetünk, helyi és nyelvi elszigeteltségünk miatt azokban, de több alkalmunk volt már tapasztalni az általuk felébresztett érdeklődés áldásait. Azért felületes és könnyelmű álláspont az, mely ezek felett egy könnyed vállvonítással akar napirendre térni és ezeket más munkával nem rendelkező „amerikaiak” időtöltő passziójának nézi. Sőt meg kell állapítanunk, hogy jelenlegi helyzetünk és nehézségeink maguk is, ha már egyetemes kérdések iránti érdeklődésünk nem, kényszerítenek bennünket ezek iránti érdeklődésre.

A könyv írója Macfarland S. Ch., egyike az amerikai egyházi élet kiváló vezetőinek s nagy részt vesz e mozgalmak munkájában. Műve kétségtelenül magán viseli az amerikai szem nyomát, ami egyrészt abban nyilvánul, hogy az amerikai kezdeményezésű mozgalmakat sokkal bővebben ismerleti, mint másokat, másrészt abban, hogy az ismertetés nagyrésztben csak felsorolás, kritikai és alapvető vizsgálódásba az említett mozgalmak munkájáról, nem bocsátkozik. Az első fejezet olyan nemzetközi mozgalmakat ismerteti, melyek interdenominacionális karakterűek, vagyis felekezeti korlátokon felülállóak. Három csoportba oszlja ezeket: az együttműködésre és egységre törekvő organizációk, melyek között a Federal Council és Egyházszövetségeket ismerteti, aztán a Gyakorlati keresztyénség konferenciája néven ismert mozgalmat (Life and Work), a Hit és Szervezet mozgalmát (Faith and Order) és a Zentralstelle für kirchliche Hilfsaktionen c. mozgalmat tárgyalja. A Gyakor-

lati keresztyénség konferenciája célja a keresztyén világ gondolatát a Krisztus szellemére irányítani, amint az az evangéliumban kijelentetik s ez úton oldani meg a világ nagy szociális, gazdasági és nemzetközi kérdéseit. A konferencia minden egyháznak, (a róm. kath. egyház kivételével) képvisellete útján 1925-ben Stockholmban gyült először össze. A Hit és Szervezet konferenciája azon egyházakat akarja összegyűjteni, melyek Krisztusban az emberré lett Isten-Fiában hisznek s arra törekszik, hogy az egyházak hitében és szervezetében ezt a hitet kifejezésre juttassa. A Zentralstelle célja, hogy a nehéz helyzetben levő európai protestáns egyházakat támogassa. 1922-ben, a kopenhágai konferencián létesült. Vezetője a zürichi volt lelkész, kinek neve más kapcsolatban is ismerős előttünk: dr. Keller Adolf. A másik csoport az ineterdenominacionális mozgalmak között a missziói szövetségek, nemzetközi missziói tanács, s a Latin Amerikai együttműködés bizottsága. Mindhárom főként a missziói területek nyilvántartásával, az egyes egyházak segítségével a misszió munkájában foglalkozik, valamint a benszülött egyházak alakításának módjaival. Minden missziói munkában ugyanis arra törekszenek, hogy a benszülöttek önálló egyházalakítása megtörténjék, s ezek az egyházak egészen önállóak, nem állanak többet a missziói egyház fenntartósága alatt. Negyedikül ide sorozza a Bibliatársaságokat is, közülük említi a Brit és külföldi 1804-ben alapított társaságot, mely 1923-ban 8.679.384 Bibliát nyomtat és terjesztett el, a Skót Nemzeti Bibliatársaság 1861-ben alakult s 1922-ben 2.234.873 példányt nyomott és terjesztett el, emellett ugyancsak Nagybritániában keletkezett a Naval and Military Bible Society 1870-ben, mely által kiadott példányszám 1922-ben 2.467.073 volt. Az amerikai Bibliatársaság 1816-ban keletkezett s 1923-ban a 4.674.530 példányban terjesztette el.

A harmadik csoportba osztja a közös munkára vonatkozó szervezeteket. Ezek között felsorolja a következőket: Vasárnapi iskolai Világszövetség, mely első konferenciáját 1889-ben tartotta s abból a célból alakult, hogy a vasárnapi isk. munkát elősegítse minden egyházban. A másik ilyen mozgalom a nálunk Keresztyén Szövetségnek nevezett, melyet 1885-ben alakított egy Clark nevű amerikai lelkész. Azlán ide sorozza a Keresztyén Világdiákszövetséget, az Üdvhadsereget, Evangelische Allianz-ot, a Nemzetközi Keresztyén Nőszövetséget, a Világtestvériség Szövetségét, (1919-ben alakult az egyháztól távolosok megnyerésére), s végül a Liberális vallásos konferenciát, mely olyanokból áll, akik bármely egyház kebeléből ugyan, de összeköttetésben vannak az unitárius egyházzal, s magában foglal kb. 100 különböző ilyen egyesületet.

A második fejezet foglalkozik a konfesszionális karakterű nemzetközi mozgalmakkal. Ezek között a következők említettek: Presbiteri rendszert követő ref. egyházak világszövetsége,

Baptista világszövetség, Lutheránus világkonferencia, Okumenikus Methodista konferencia, Nemzetközi Kongregacionálista Zsinat, Lambeth-konferencia, mely utóbbi az anglikán püspökök konferenciája,

A harmadik fejezetben a nemzeti mozgalmakat tárgyalja, melyek a nemzetközi béke céljából alakultak. Ilyen, egyházi mozgalmak között említi a Federal Council bizottságát a népek közötti igazságosság és békeség munkálására, mely már 20 évre visszatekintő, komoly amerikai mozgalom. Ezzel terjedelmesebben is foglalkozik. Itt említi még két bizottságot, az egyik az európai vallásos szervezetekkel való kapcsolat fenntartására alakult, a másik a görög keleti egyházzal való kapcsolatra alakított, ez utóbbi az orosz egyház vezetői javaslatára, mindkettő az amerikai egyházak Szövetség-Tanácsa (Federal Council) által. Ez egyházi organizációk mellett megemlékezik keresztyén, felekezeti szervezetről, mint az Ifj. Ker. Egyesületek Világszövetsége, a Leányok Ker. Egyesülete, az előbbi testvérmozgalma.

A negyedik fejezet a nemzetközi béke fenntartására alakult mozgalmakról beszél s felsorolja a következőket: Egyházi Béke Unió alakult 1914-ben a Carnegie indítására, az Egyházak közötti jóbarátság világszövetsége, Predikátorok és Szónokok kicserélésére alakult bizottság (amerikai és európai egyházak között). Az ötödik fejezetben felsorolja a segélyezés céljából alakult mozgalmakat, ú. m. Amerikai quaker segélybizottság, mely Franciaország, Németország, Ausztria, Lengyelország, Oroszország, Szíria, Japán stb országokban végez jelentős segélyezési munkát: a külföldi diákok közötti barátságos viszony fenntartására alakult bizottság, Amerikai és Külföldi Keresztyén Unió, Amerikai Valdens Segélytársaság, McAll-Missio (népszerű missziói munkára törekvő munka Franciaországban). A hatodik fejezet Más Organizációk és Mozgalmak címen néhány kisebb körre terjedő törekvést ismertet. Kiegészíti a kötetet egy áttekintés, mely az említett mozgalmak és szövetségek vezetői címét és neveit közli.

Azért ismertettük ilyen részletesen ezt a munkát, hogy két megjegyzést tehessünk reá vagyis vele kapcsolatban. Az egyik az, hogy védekeznünk kell azon szűklátókörű és komolytalan felfogás ellen, mely ezekben a törekvésekben lebecsülnélendő vagy haszontalan időtöltést akar látni s irányítsuk a figyelmet arra, hogy mindezek a törekvések a keresztyénség egysége, egy lélekre való igyekezetét dokumentálják s mint ilyeneket meg kell becsülnünk. Másodszor, hogy indítást nyerjünk belőlük arra, hogy a saját érdekeinken és ügyeinken túltekintve próbáljuk magunkat beleállítani az egyetemes keresztyénség szempontja alá s magunk is érdeklődjünk ezek iránt. Így ki fogunk vergődni abból az önző és kevély magatartásból, mely azt hiteti el velünk, hogy csak mi vagyunk valakik

a világon és az ezzel kapcsolatos kicsinyeskedésből, mely szűkké és zárkozottá tesz bennünket.

Előfizetési felhívás! A husvéti ünnepek előtt egy kötet predikációm fog megjelenni „Az Isten hatalmas keze alatt” címmel. Azokból a beszédekből válogattam össze e kötetnyit, melyeket a gyulafehérvári és dési gyülekezet előtt mondtam el. Tizenöt esztendei igehirdetői működésem alatt sokszor tapasztaltam, milyen hasznos segítséget nyújt az ezerféle nehézséggel küzdő; legtöbbször fájdalmas elszigeteltségben élő lelkipásztornak a hasonló körülmények között lévő testvérekkel való szellemi érintkezés. Amikor előfizetést hirdetek e beszédekre, az a remény él bennem, hogy lelkipásztor testvéreimnek, akik maguk és gyülekezetük is „az Isten ama hatalmas keze alatt” érzik magukat, mint amely hatalmas kéz tanított meg engem is arra a megalázkodásra és hívő reménykedésre, mely e kötet minden darabját jellemzi, — azt a testvéri segítséget nyújthatom, melyet az idegen igehirdetők épen az ők, a miénktől teljesen különböző viszonyaik miatt, nem adhatnak az erdélyi magyar református igehirdetőknek. A körülbelől 12 ivre terjedő kötet előfizetési ára portómentes küldéssel 120 Lei (Bolti ára sokkal magasabb lesz). Előfizetési díjak, megrendelések (Cluj—Kolozsvár, Calea Victoriei 38. Ref. Theologia) címre küldendők. *Előfizetési határidő 1927. március 1. Dr. Gönczy Lajos, református theológiai tanár.*

Áhitat percei.

Útmutató a Biblia naponkénti olvasásához.

1927 március hó.

1. *Megtérésre indít.* Róm. 2:4. Mekkora kegyelem és áldás, hogy Isten nem akar minket bűneinkben elveszteni, hanem atyai jóságával és hosszútűrésének gazdagságával mindenkit megtérésre akar indítani és segíteni! S te mégis megveted ezt a kegyelmet? *Imádság:* Oh Uram, egyedül a Te nagy kegyelmednek köszönhetem, hogy még el nem vesztet. Ne engedd visszaélnem jóságoddal, türelmeddel, hanem segíts hálás gyermekednek lennem, őszintén megtérnem.

2. *Kemény és meg nem tért szív.* Róm. 2:5. Bűneinkhez való makacs ragaszkodásunk, kemény és meg nem tért szívünk miatt elveszítjük a kegyelmet és magunkra zúditjuk az Isten súlyos, de igazságos ítéletét: a kárhozatot. Ezt akarod? Vigyázz, mert közelget ama nap! *Imádság:* Irgalmas Isten, könyörülj rajtam, utáltasd meg velem bűnelmet, segíts elhagynom azokat, hogy elkerülhessem a Te rettenetes haragodat.

3. *Egyedül Te ellened vétkeztem.* Zsolt. 51:6. Egy jóérzésű gyermekre nézve nem lehet fájóbb tudat annál, mint mikor rájön, hogy hibájával bánatot okozott Atyjának, hűséges gondviselőjének. Mi is hányszor okozunk szomorúságot velteinkkel mennyei, édes Atyánkknak és fájdalmat magunknak is. *Imádság:* Jó Atyám, beismerem, hogy mindenkiük kedvében jártam, csak egyedül Te ellened vétkeztem. Oh taníts meg arra, hogy inkább kell Istennek, mint az embereknek engedni!

4. *Amit gyűlölök, azt cselekszem.* Róm. 7:15. Isten az embert mindenben való uralkodásra teremtette (I. Móz. 1:28. és 4:7.) és mégis önmagunknak sem tudunk ural lenni, mert engedjük, hogy a Sátán legyen úr feletünk. Ezért van az, hogy bár tudjuk mi a jó, még sem vagyunk képesek azt cselekedni, mert a bűn rabszolgái lettünk. De hát az is akarsz maradni mindig? *Imádság:* Szent Isten, pironkodva ismerem be Előtted, hogy erőtlenség vagyok. A bűn állandóan ajtóm előtt leselkedik. Jöjj Uram segítségemre!

5. *Oh, én nyomorult ember!* Róm. 7:24. Ez a bűn uralma alatt vergődő léleknek kétségbeesett skoltása a halálnak völgyéből. Önmagunk tehetlenségét érezve, kiáltunk az Úrhoz. Ő megszabadít! *Imádság:* Uram, Néked adatott minden hatalom mennyen és a földön; egyedül csak Tőled jöhet nekem segítség, szabadítás és kegyelem. Oh engedd, hogy legyen nekem hitem szerint.

6. *Nem gondoltunk vele.* Ézsa. 53:3. Úgy szeretett minket, hogy éretünk minden gyalázatot és fájdalmas kínt elszenvedett. Megmutatta, hogy mire képes az igazi szeretet és mi mégis mint valami utálatostól elfordultunk Tőle és nem gondoltunk Vele. *Imádság:* Drága Megváltó, mily csodálatos amit a nyomorult bűnösökért tettél. Intettél, tanítottál, kéreltél, imádkoztál, szenvedtél és meghaltál érettünk s mi még sem gondoltunk Vele. Oh bocsáss meg nekünk, mert nem tudtuk, mit cselekszünk.

7. *Jövendő szenvedések.* Márk 8:31. Vajjon a Jézus sz. nvedésél már mind beteltek és véget értek már? Nem kell-e Neki még ezután is sokat szenvedni az emberektől? Tőlünk, a szentírás ismerőitől is. Bizony bűneinkből még ma is újabb és újabb tövisszorosukat fonunk Részére. *Imádság:* Élő Isten, Jézus Krisztusnak Atyja, ne engedd, hogy szent Fladat, Szerelmedet öldököljük s ha talán már meghalt volna szívemben: támaszd fel bennem új életre.

8. *Az Isten dolga — az ember dolga* Márk 8:33. Jézus azt tudakolja, hogy mi az Isten akarata, az ő mennyel Atyjának dolga; Péter ellenben csak az emberi dolgokra gondol. Ezért nevezi az Úr Sátánnak. Valóban, a mi gondolataink nem az Úr gondolatai! Az önzés az emberi gondolat, az önfeláldozás az Isteni gondolat. *Imádság:* Uram, emeld fel gondolatainkat, szenteld meg érzelmeinket, vágyainkat s tégy minket méltókká Magadhoz.

9. *Tagadja meg magát.* Márk 8:34. Le kell számolnunk önmagunkkal. Az a kérdés, hogy ki legyen az úr: én-e vagy a Krisztus? Tehát törjük össze kevélységünket, önzésünket, testiségünket, s ne magunkat válasszuk, hanem a Krisztust. Aki nem kész az önmegtágadás keresztjét magára venni, nem méltó Krisztushoz. *Imádság:* „Szent hőse a Golgothának, Add, hogy menjünk Te utánad!... Vegyük fel mi is keresztet... Mert szenvedés víz az égbe, Föl az örök dicsőségbe!”

10. *Az elveszített és megtalált élet.* Márk 8:35. Két életszabály áll előttünk: egyik emberi, másik isteni. Egyik az önzés, másik az önfeláldozás. Amíg elveszi, emez megtart. Melyiket választod? *Imádság:* Taníts Uram, Te-érettel mindenről lemondani, mindent odaáldozni. Add értenem, hogy aki elveszti e földi életet Te-érettel és az evangéliomért, az megtalálja az örök idvességet

11. *Megnyert világ — elvesztett lélek* Márk 8:36. Melyik szerencsésebb dolog: elveszteni a világi élet hű örömeit s megnyerni az örök idvességet, vagy pedig megnyerni ezt az egész mulandó világot és elveszteni a boldog örökkévalóságot? Vigyázzatok, nehogy csalódjatok, mert e világnak minden java csak sár és pozdorja a lélek drága kincselhez képest! *Imádság:* Uram, taníts minket bölcs szívvel élnünk, hogy a jobb részt választhassuk.

12. *Mit adhatok lelkedért?* Márk 8:37. Ki lelkét elveszti, igaz életét veszti el. S ha megakarja nyerni, mit adhat érte? Nincs semmi, amit az ember életéért cserébe adhatna: életét kell odaadnia, hogy megnyerhesse azt; életét, mely többet ér az egész világnál. *Imádság:* Uram, én lelkemet Neked akarom adni, hogy add a Te lelkedet nekem; életemet akarom adni, hogy megnyerhessem a Te életedet.

13. *Nem vala ábrázata kívánatos.* Ézsa. 53:2. Mintha a földből nőit volna ki ott a Golgothán az a gyökértelen rémes keresztfa, melyen egy fájdalomtól elkékült arc vonaglik; a mi drága Megváltónk szent arca. Néztünk rá, de nem vala ábrázata kívánatos, mert soh'sem kellemes a miattunk szenvedők arcára tekintenünk. De ő szüntelen ránk néz onnan a keresztből s így beszél hozzánk: Lásd, én ezt tettem értetted, hát te mit tettél én értem!? Oh, mit felelsz neki? *Imádság:* „Te, ki Isten fia voltál, Életeddel így áldoztál!... Keresztedre búsan nézünk, Érted. Veled mi is vérzünk... Nézd bánatos sziveinket, keresztelnél áldj meg minket!”

14. *Beteljesedik minden.* Lukács 18:31. Amit a próféták megírtak Jézus felől, minden beteljesedett. De rajtunk is beteljesedik minden, amit felőlünk megíratott. Nekünk is szenvednünk kell és nekünk is meg kell halnunk és majd mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt. Gondolsz-e erre? *Imádság:* „Segélj hát Uram, éltemet, hogy Te-néked szenteljem, S minden cselekedetemet kedved szerint rendeljem; Nyújts erőt és értelmet, Minden lelki sérelmet, hogy gondosan elkerüljek S végre mennyben örvendezzek”.

15. *Tanácskozás Jézus ellen* Máté 26:4. Mikor elítéled és kárhozátod azokat, akik egykor tanácsot tartának, hogy Jézust álnoksággal megfogják és megölik, vajjon azalatt nem tanácskozol-e te is tőlökben a Jézus legnagyobb ellenségével, a Sátánnal az Úr ellen? *Imádság:* Uram, ne vigy minket kísértetbe és szabadíts meg a gonosztól!

16. *A drága kenet.* Máté 26:7. Annak az asszonynak cselekedetét a tanítványok haszontalan tekozlásnak mondták, de Jézus előtt kedves dolog volt. Ma is vannak, akik így gondolkoznak, de az Úr Jézus szívesen fogadja ma is az irántó, való szereteinek legapróbb jeleit is. Te igyekeztél-e már valamivel az Úrnak kedveskedni? *Imádság:* Megváltó Jézusom, semmim sincsen nekem, hanem amit van, azzal járulok Eléd: „itt van szerelmem áldozatja... Itt van szívem! fogadd kegyelmesen”.

17. *Alkalom az árulásra.* Máté 26:16. Mlóta a zsidó papok Júdásnak harminc ezüst pénzt ígértek, azóta ő alkalmat keres vala, hogy elárulja Jézust. Erre a borzasztó tettere az ördög vitte Júdást. S az ördög ma is keres és fájdalom, ma is talál Júdásokat. Vigyázzunk, nehogy megtántorodjunk, mert sok megejtő alkalom adódik nekünk, hogy mi is áruló Júdások legyünk! *mádság:* Uram, a Sátán engem is csábít. Uram, erősítsd lelkem és „fogjad kezem és akkor jó Megváltóm, a félelemre többé nincsen ok!”

18. *En vagyok-e az, Uram?* Máté 26:22. Mikor elhangzik Jézus ajkáról a súlyos vád: „ti közületek egy elárul engem”, abban a kínos pillanatban mindenki szeretné tisztázni a dolgot, igazolni magát, őszinte megdöbbenéssel vagy álnok alakoskodással kérdezve Tőle: „En vagyok-e az Uram?” Te kérdezted-e már? És mit felelt neked az Úr? *Imádság:* Irgalmas Isten, bevalom Neked vétkeimet. Könnyörülj rajtam és titkos bűnelmtől tisztíts meg engemet!

19. *Te mondád.* Máté 26:25. Kénytelen-kelletlen az áruló is megszólal. Ő is megkockáztatja a kérdést. Talán azzal a reménnyel, hogy hátha nem derül ki bűne De az Úr ismeri az övéit! Álljon el hát a hamisságtól minden, aki Krisztus nevét vallja! *Imádság:* Uram, engedd ama boldogok közé tartoznom, akiknek hamissága megbocsátatott, vétkök e-fedeztetett, akiknek bűnt nem tulajdonítasz, mert lelkökben csalárdság nincsen.

20. *Betegségeinket Ő viselte.* Ézsa. 53:4. E világon mindenki más méltán szenvedett, de Jézus, kiben semmi bűn nem talátatott, a mi bűnelnkért sebesített meg, a mi vétkelnkért rontatott meg és helyettünk hordozta a fájdalmakat, viselte betegségeinket, melyekből az Ő sebelvel gyógyulánk meg. S mindezt mivel háláltuk meg Nekl? *Imádság:* „Uram, jóságod miként hálálhassam? Nagy neved méltán miként magasztaljam? Neked szentelen egész életem, Ez lesz halaadó dicséretem”.

21. *A botránkozás éjszakája.* Máté 26:31. Hányszor fogadtunk hosszú kitartást, örök hiúséget Nekl! Esküdzöttünk, hogy semmi körülmények között meg nem botránkozunk Benne és el nem hagyjuk Őt, hanem mindhalálg szeretni fogjuk. De miéltán tránk borat a csalódások első éjszakája, bizony mi is csak megbotránkoztunk Benne. *Imádság:* Uram, érzem, hogy nagyot vétettem Ellened. „Indíts most megbánásra, Bűnelmért sírásra; Segíts Benned hinned és Hozzád megtérnem, Oh én édes reményem!”

22. *Megtagadsz engem.* Máté 26:34. Soha, soha! így fogadkoztak már sokan és sokszor. Péter a leghevesebben tiltakozott és mégls Jézusnak volt igaza, mert azon az éjszakán háromszor is megtagadta Őt. Hát mi hányzor? Talán háromszázszor, sőt háromezerszer is! *Imádság:* Uram, segély! mert gyenge és gyáva vagyok. Hallasd velem szüntelenül figyelmeztető szavad: „Akl megtagad engem az emberek előtt, megtagadtatik az Isten angyalai előtt!”

23. *Kezde szomorkodni és gyötrödni.* Máté 26:37. Akiknek megmutatta mennyel dicsőségét, azoknak mutatja meg keserves fájdalmát is. Legnagyobb örömeinkben és bánatunkban kivel szeretünk együtt lenni? Tudod-e, hogy mily hí barát a Jézus? És hallottad-e ezt az ígét: „Szenved-e valaki közületek? Imádkozzék!” *Imádság:* Uram, senkl sem érhet meg engem, hanem csak Te egyedül! Azért bizalommal mondom el Neked minden bánatomat s reménykedve könyörgök: „Vilgasztald meg szívemet, buba merült lelkemet!”

24. *Műljék el tőlem e pohár!* Máté 26:39. Jézus a Gecsemáné-kertben földreborulva imádkozott, hogy ha csak lehetséges műljék el e keserű pohár. Mindazonáltal megnyugszik Atyja akaratán és kész klíríteni a keserű pohárt, kész elszenvetni a kínos keresztihálát a vilálg bűnelért, a te bűnödért is. És te nem volnál kész szenvedni az Úrért, ha ez a mennyel Atya akaratja? *Imádság:* Oh édes Idvezítóm, aki így szeretél, adj nekem engedelmes lelkét, hogy én is teljesíthessem mennyel Atyám akaratát.

25. *A bűnösök kezében.* Máté 26:45. „Aludjatok immár és nyugodjatok”. Vajjon kell-e így szólni azokhoz, kik az Úr tanítványalnak neveztetnek? Sajnos, nem. Mert úgyis alusznak és észre sem veszik, hogy míg ők közönyösen szunyadoznak, addlg mily gyorsan közeledik az óra, melyben Idvezl-

tőjük a gonoszok kezében szenved. Míg Ő a mi bűnelnk terhe alatt gyöt-rődik, — te ébren vagy-e? *Imádság*: Jövel hozzánk Uram, kelts fel minket könnyelmű szűnyadozásainkból, serkents, hogy „ne aludjunk, hanem legyűnk éberek és józanok”. (I. Thess. 5: 6.)

26. *Nem ismerem.* Máté 26: 74. Lám, csak ilyen a mi hűségünk! Így jár az, aki a maga erejében bízva fogadkozik, hogy ő el nem hagyja Jézust halálig. Hanem Jézusban kell bízunk, szüntelen Őreá kell néznünk s Tőle venni erőt, mert magunkban könnyen csalódhatunk, de Obenne soha. *Imádság*: Uram, Te tudod, hogy a konfirmáció napján is linnepélyesen fogadtam Néked hűséget. Segíts lelkes fogadásom mellett híven megállanom, hogy soha el ne tántorodjam.

27. *Kínztatott, pedig alázatos volt.* Ézsa. 53: 7. Valóban Ő volt Istennek Báránya, ki *ártatlanul* kínztatott és mégsem nyitotta meg száját zúgólódásra, vagy átokra. És mi mennyi panasszal vagyunk tele akkor is, mikor *bűneinkért* méltán ostoroztatunk. *Imádság*: Oh, ártatlanság báránya! Ruházz fel engem is a Te csodálatos nagy türelmeddel, szelidségeddel, alázatossággal, az engedelmesség drága kegyelmi ajándékával.

28. *Hamis bizonyságok Jézus ellen.* Máté 26: 59. Ál-okot és hamis bizonysgot mindig találunk az igazság ellenségei. Nem tartoztál-e te is azok közé, akik hazug hírekkel és hamis bizonyságokkal próbálták megölni az örök igazsgot? Vigyázz, mert örök szegény és örök kárhozat vár azokra! *Imádság*: Oh édes Megváltónk, teremts bennünk tiszta szívet és az igaz lelket újítsd meg bennünk és segíts, hogy a Te ellenségéidet tegyük a Te jó barátalddá.

29. *Méltó a halálra.* Máté 26: 66. A halál nyomozult rabjal ítéletet mondanak az Élet dicsőséges Fejedelme felett. Halált kialtanak reá. Szegény vakok! Nem látják, hogy Ő ül a királyi székbén s majd Ő fog ítéletet tartani e világ felet'. De így van, aki nem nyer világozságot a mennyből, az nem ismerheti Isten Flát. *Imádság*: E világnak megváltója, lelkem drága táplálója, áldott légy egek királya!

30. *Megcsúfolva.* Máté 26: 67. Valóban resútság! az Istent is istenkáromlással vádolni! Azok a vak és gonosz lelkek ezt tették. Jézust leköpdösítették, megverték, csúfolták... Te nem segítesz-e nekik néha? *Imádság*: Uram, nyisd meg szemelmet, hogy tisztán lássak. Ismerjelek Téged helyesen. Imádjalak illő tisztelettel, tudván, hogy szent, szent, szent a Seregeknek Ura, Istene!

31. *Júdás vége.* Máté 27: 5. Jaj az árulóknak! Mert az árulás a leg-rútább bűn; de a Krisztus elárulása mindennéi kárhozatosabb. A nyugtalan lelkiismeret elnémíthatatlan vádjá: „vétkeztem, hogy elárultam az ártatlant”, Júdást egyik bűnéből a másíkba kergeti: a árulásból — az öngyilkosságba. *Imádság*: Irgalmas Idvezítőm, esedezve könyörgök Tehozzád: órlzz meg a Júdás bűnétől és ments meg a Júdás gyászos sorsától!

(Vá - rt.)

Kapható „AZ ÚT” kiadóhivatalában
Cluj-Kolozsvár, Ref. Teológia. Ára 2 Lei.

VASÁRNAPI ISKOLA

„AZ ÚT“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
VASÁRNAPI ISKOLAI VEZETŐK RÉSZÉRE.

MEGJELENIK HAVONTA.

I. ÉVF. 2. SZÁM. EGYES SZÁM ÁRA 2 LEI 1927. FEBRUÁR.

A csendes óra szerepe a munkában.

A vasárnapi iskola célja az, hogy a gyermekeket a Krisztussal való élet önálló gyakorlására rávezessük. Az olyan vasárnapi iskola, mely a gyermekeket nem vezeti imádkozásra, személyes életüknek a Krisztus akarata alá való állítására, nem ér semmit. De ezt a vezető csak úgy tudja megtenni, ha saját maga ápolja a Krisztussal való kapcsolatot és pedig nem csak néha-néha, hanem naponként.

Mindenesetre szükséges, hogy minden vasárnapi iskolai órára saját magunk is imádkozva készüljünk. Ne csak átfusunk egypárszor azt a leckét, mely azon az órán következik, s mikor már a gyermekek gyülekeznek, idegesen és sietve készülünk összeszedni mindent, ami arra az órára szükséges, hanem szenteljünk az óra előtt legalább félórát arra, hogy pontosan előkészüljünk arra. Ez előkészületünk először is álljon buzgó imádságból, kérve Istent, hogy az órát tegye áldottá, hogy szólhassuk az Ő Igéjét a gyermekeknek. Azután lelkiismeretesen nézzük át a leckét, és a bibliai helyet, melyre szükség van, pontosan olvassuk át, keresve benne nem csak azt, hogy a gyermekeknek mit mondani, hanem, hogy *nekünk* is mit akar mondani vele Isten. Megvizsgáljuk, hogy azt a gondolatot mivel tudjuk a gyermekekhez közel hozni, kiválasztjuk az éneket, s abban is megkeressük Isten üzenetét. Ami az órára szükséges, összeszedjük, naplónkat átnézzük, hogy lássuk, melyik gyermek nem volt ott a múlt órán és így melyikkel kell a múlt órai anyagot átvenni.

Ezenkívül szükséges, hogy a vasárnapi isk. vezető naponta tartson csendes órát, olvasva egy részt a Bibliából, az abból kapottakról jegyzetet készítve magának, aztán imádkozva. Nagyon hasznos a napi csendes órát énekléssel is összekötni. Imádságainkban mindig emlékezzünk meg a csoportunkba tartozó gyermekekről, különösen is azokról, akiket meglátogatunk s akiknél valami nehézséget tapasztaltunk. Ha pedig olyanokat találunk, akik már a munkában erősek, azokért szükséges hálát adnunk Istennek.

Elszámolhatatlan ereje és áldása van a vezető csendes

órájának a munkára nézve. Tapasztalni fogja, hogy a munkája, magyarázata alaposabb, komolyabb és eredményesebb lesz. Látni fogja, hogy a gyermekeknek sokkal többet fog tudni nyújtani és mélyebb érdeklődést tud keltetni a Krisztus ügye iránt s a gyermekekben is felébred a vágy az Ige tanulmányozására. A munka igazi áldása ezekből az órákból fakad.

Külmissziói lecketerv.

A múlt számunkban ígért lecketervet itt adjuk. Ez természetesen nem olyan, melyet szóról-szóra el lehetne mondani és amely minden változtatást kizárna, de ajánlatos mindenestre hozzá ragaszkodni. Egy külön órára van számítva, egy a kisebbek, egy a nagyobbak részére.

I. Külmissziói lecketerv a kisebbek csoportjában.

Mi református keresztyének vagyunk. Mit jelent ez? azt, hogy a mi vallásunk és életünk alapja Krisztus. Tehát mi Krisztust követjük, Neki engedelmeskedünk, az Ő gyermekei vagyunk. Jézus, mikor a földön járt, maga mellé vett gyermekeket s mikor azokat elakarták tiltani tőle, azt mondta kísérrőinek: engedjétek hozzám a gyermekeket. A vasárnapi iskola arra való, hogy mi tudjuk, hogy Krisztuséi vagyunk. Krisztus azért jött, hogy minket Istenhez vezessen, senki sem tud Istenhez menni, senki sem ismerheti Őt, aki nem Krisztus vezetése alatt áll s aki nem engedelmeskedik Krisztusnak. Ő mutatta meg, hogy Isten milyen jó, milyen kegyelmes, hogy bennünket szeret. Ha mindenki elhagyna is bennünket, Isten akkor is velünk marad s ha mindenki gyűlölné is, Ő akkor is szeret, ha mi Krisztusnak engedelmeskedünk. Milyen boldogság ismerni Istent, szeretni Őt, tudni, hogy gondot visel ránk és bizni Benne.

De vannak olyan népek a világon, amelyek nem ismerik Istent és nem tisztelik őt. Ezek még arról sem tudnak, hogy Krisztus eljött hozzánk és bennünket magához hívott. Ezeknek nincs karácsonyuk, mikor a Krisztus születését ünnepelhetnék, karácsonyfájuk sincs s templomba sem mennek ilyenkor. Nem ismernek semmit Isten megváltó szeretetéből. Gondolhatjátok, hogy milyen szomorú az életük. Ezek a népek bálványokat imádnak, azt hiszik, hogy gonosz szellemek uralkodnak felettük, ha szükségük van valamire, nem Istentől kérik, hanem mindenféle bálványoktól, s örökös rettegésben élnek, mert nem tudják, hogy Isten minket szeret. Milyen szomorú élet lehet ez!

Krisztus azonban azért jött el, hogy ez a világ ne maradjon sötétségben, hogy ezen a világon mindenki megismerje Istent és az Ő kegyelmét. Ezért vállalkoznak emberek, akiket misszionáriusoknak, hittérítőknek neveznek, hogy Istennek ezt az örömezenetét elvigyék ezekhez a vad és sötétségben élő népekhez is. Ez nem könnyű munka. Mert ezek a népek vadak

és gonoszak, mint az olyan ember általában, aki Krisztust nem ismeri és a hittérítőket bántalmazzák, megölik és elkergetik. Azért aki ilyen helyre megy, el van készülve rá, hogy neki Krisztus evangéliumáért sokat kell szenvednie, nélkülöznie és tűrnie. De akik igazán szeretik Krisztust, azok örömmel tűrnek el mindent Őérette. S akiket ezek megismertetnek a Krisztussal, azok boldogok lesznek és hisznek benne.

Mireánk is vár, hogy ezeket a népeket segítsük abban, hogy Krisztust megismerjék. Mi nem mehetünk még ki, hogy hirdessük nekik az evangéliumot, de megtehetünk két dolgot: az egyik az, hogy imádkozhatunk azoknak az embereknek a munkájáért. Ezentúl ki vállalja, hogy az esti imádságban imádkozni fog azért, hogy Isten országa terjedjen a pogányok között? A másik, amit tehetünk, hogy adakozunk arra a célra, hogy minél több ember mehessen ki a pogányok közé. Ha valaki ad 25 leit, már abból egy kis Bibliát lehet venni egy olyan pogány gyermeknek, aki megismerte Krisztust.

Énekek gyanánt használhatók a 246 és 273. Aranymondás: Máté 18:29.

II. Nagyobbak számára.

Mi volt Jézusnak utolsó parancsa tanítványaihoz? Elmenvén, tanítsatok minden népeket... Hogyan engedelmeskedtek a tanítványok e parancsolatnak? Milyen eredménye lett ennek az első pünkösztör és azután. Térképen megmutatjuk a gyermekeknek, hogy a világ melyik részeiben vert gyökeret az evangélium a Pál apostol működése útján. Hosszú ideig az egyház elfeledkezett erről a parancsolatról, úgy, hogy ma is a világ népeinek legnagyobb része még nem ismeri a keresztyénséget és Krisztus evangéliumát. A világ összesen 1800 millió lakosa közül csak ennek harmadrésze, 600 millió a keresztyén. (Szemléltethetjük egy, a táblára rajzolt körrel, melynek kétharmadrészt beárnyékoljuk, a megmaradó egyharmadrész mutatja a keresztyének arányát az egészszel szemben.)

Ezek a népek pedig mind pogányok, vagyis bálványimádók. Tehát nem ismerik Istent, nem tudják, hogy Isten nekünk szerető Atyánk, nem hallották a Krisztus evangéliumát arról, hogy aki Istenhez tér, azt Ő elfogadja, nem ismerik Krisztus hatalmát a bűnnel szemben, hanem olyan nyomorúságban vannak, mint az egész volt, mielőtt Krisztus eljött volna. Elképzelhetetlen sötétség az, amiben élnek, babona, bálványok tisztelete, gonosz szellemektől való rettegés. Nekünk, ha valami bajunk is támad, tudjuk, hogy Isten megszabadít s az is, aki nem mondható mély hitű embernek, nyugodtan dolgozik, mert abban mégis hisz, hogy Isten felette van és őrzi, de ezeknek minden lépésükben reszketniök kell a gonosz szellemek hatalmától. Emellett a bűn ereje is nagy. Mi ha bűnbe esünk, bízunk benne, hogy Isten Krisztusért megbocsát annak, aki

Hozzá folyamodik, de ezek az emberek nem ismerik Isten bűnbocsátó hatalmát.

Ebből a sötétségből a keresztyén világnak kell kihoznia ezeket a népeket. A keresztyén egyházak tagjai az egész világon adakoznak arra, hogy embereket küldjenek a népekhez, akik hirdessék nekik a Krisztus evangéliumát. Ezeket misszionáriusoknak hívják. A mi egyházunk még sem senkit nem küldött, se nem adott erre semmit. Gondoljátok e, hogy nektek támogatnotok kell ezt az ügyet, mert vele a Krisztus evangéliuma ügyét támogatjátok? Adakozzatok ezért és ami pénz így összegyűl, azt ki fogjuk küldeni egy ilyen munkára. Emellett még egyet tehettek, ha imádkoztok érte, hogy Krisztus evangéliuma terjedjen a pogány népek között is.

Énekek és aranymondás: 1. fent.

A munka.

Gyermektraktátusunk. A múlt számunkban jelzett gyermektraktátus „Az én kicsinyeim” címmel megjelent s havonta meg fog jelenni. Szükséges, hogy minden vasárnapi iskolába járjon, ahol másként nem lehet, egy pár példányban. Mivel egy szám ára csak 2 lei, a legszegényebb csoport is megszerezheti. Minden vas. isk. vezető terjessze ezt a lapot, mellyel ismét az a célunk, hogy a gyermekeket Krisztus Követésére hívjuk. Arra is felkérjük a vas. isk. vezetőket, hogy ezt a gyermeklapot szellemileg is támogassák, küldjenek be meséket, verseket, melyek közül a lap szerkesztője közlésre válogathat. Vasárnapi iskolai híreket, ünnepélyekről stb. is kérünk. Ezeket dr. Gönczy Lajos theol. professzor úr (Kolozsvár, Ref. Theologia) címére kell irányítani.

Vasárnapi Iskolai Tanítások. A két évvel ezelőtt kiadott, Vas. Isk. Tanítások c. könyv másik három kötetét az egyházkerület még ez év szeptemberében kiakarja adatni. Ez a három kötet, melynek terjedelme körülbelül az első három kötetével fog megegyezni, felöleli a bibliai történetek feldolgozását, úgy, hogy a hat kötet a teljes Biblián végig megy és a legfontosabb történeteket mind feldolgozva adja. Itt is minden tanításhoz egy kijelölt ének, bibliai hely és magyarázati anyag fog csatoltatni, úgy, hogy a tanítás anyagát teljesen készen kapja mindenki. Mivel tudjuk, hogy sok vas. iskolának megvan e mű első három kötete, felhívjuk a figyelmet rá, hogy a másik három kötet megjelenésével mindenki kielégíthesse példányait. Sőt kívánatos, hogy minél több vasárnapi iskola és vezető szerezzék meg magának e könyvet.

Szerkeszti:
Dr. Imre Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Ref. Theologia.

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek.

Dr. M. M. Az elmélkedés jön. Szíves kérdésre közöljük, hogy mint többször hangsúlyoztuk, lapunk minden, egyházunk kérdései körébe vágó, megfelelő színvonalú hozzászólást elfogad s megtárgyalásra szívesen kitűz.

Vasárnapi Iskola e. mellékletünket külön is megküldjük minden is-eolának. tekintve, hogy sok vezetőnek „Az ÚT” nem jár. A külön küldött példányokban küldettek szét a jelentőivek is, melyek visszaküldését sürgősen kérjük.

Előfizetések nyugtásása: Kiadóhivatalunkhoz folyó hó 15-ig a követ-kező előfizetések folytak be: Kolozsvár-hidelvei egyházközség 200; Varga Árpád, Marosujvár 200; Szász János, Marosujvár 200; Muzsnay László, Teke 200; Varga Lajos, Kalosa 240; Bartha Lajos, Sóvárad 100.; Nagy Ida, Bágyon, 250; Tóth László, Ny. Karácsony 100; Demeter Antal, Bita 200; Nagy András, Nyárádszt.-Benedek 200; Kucséra Alajos, Braja 250; Ref. Egyház-község, Nagybacon 200; Bartók Dénes, Magyarigen 250; Szécsi Ferenc, Felvincz 200; Barabás Biktör, Szövérd 200; Biró András. M.-Vásárhely 125; Ref. Egyházközség, Alsórákos 200; Szabó Endre, Szinerváralja 100; Csorja Sándor, Pócsfalva 200; Bokor Márton, B.-Hunyad 100; Barta Péter, Torba 400; Pásztor István. Bárc 240; Csizsár Gyula, Pele 50; Boér Károly, Sz.-Kövesd 409; Farkas Albert, Dés 100; Szalmáry Károly, Simion 203; Meskó Dezső, Nagyida 180; Csajkó Pál, Moldava 151; Baksa Sándor, Pest-erzsébet 300; Nagy Miklós, Bóba 30; Tóth Lajos, Hajduhadháza 540; Szőke István, Paskava 250; Ifj. Daday István 250; Kövér Árpád, Tornalja 95; Biró György, Görgényszentimre 150; Ref. Egyház, Stara Moravica 440; Ref. Egyház, Pacsir 240; Nanay Attila, Hercegszöllős 200; Szabó Zoltán, Lupény 200; Balázs András, Székelyderzse 100; Székely János, Kolozsvár 200; Végh Árpád, Hidvég 100; Kozma László, Sztána 100; Ladányi Zsigmond, Roznava 200; Papp József, Rimaszombat 120; Péter András, Büргеzd 350; Adorján Gábor, Dicsőszentmárton 250; Biró Mózes, Akosfalva 490; Balogh Gyula, Szemlak 100 Leu.

Az „Erdélyi Magyar Református Naptár”-ról.

Ez uton is felhívjuk lelkész és tanító aa-i figyelmét a második kiadású Erdélyi Magyar Református Naptárunkra, melynek darabját míg a készlet tart, 10 azaz Tíz Leuban árusítjuk..

Külföldre „Az ÚT” előfizetési ára 300 Leu, a KÁLVINISTA VILÁG-é 150 Leu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj